

Inhoudsopgave

Onderwerp	Door:	Pag.
Redactioneel		1
Zeer bedankt <i>Een dankwoord van de voorzitter aan alle actieve leden, en een welkom aan de eerste "gediplomeerde Dordtologen". Ook een lovend woord aan de Werkgroep Monumenten die heeft bijgedragen aan het voornemen van de Gemeente Dordrecht de monumentenlijst met enkele honderden monumenten uit te breiden.</i>	de voorzitter	3
In memoriam ir. W. Wissing <i>Op 20 september is overleden Willem Wissing, oud-voorzitter en lid van verdienste van onze Vereniging, tevens oud-voorzitter van de Monumentencommissie in Dordrecht.</i>	Hennie Weeda	4
Vereniging Oud-Dordrecht grijpt net naast de Hollandprijs <i>Twee artikelen in ons Tijdschrift van de hand van Herman A. van Duinen dongen mee naar de Hollandprijs 2008 voor publicaties op het gebied van (religieus) erfgoed. "We" werden eervol tweede, achter Diemen. Maar een zeer lovend juryrapport maakte veel goed.</i>	Anthon Grootenboer, 2 ^e secretaris	5
"De rem voor onze economischen bloei is thans weggenomen" <i>De opening van de verkeersbrug over de Oude Maas op 24 juni 1939 was aanleiding tot een week lang massale volksfeesten (de "brugfeesten"), zoals kermissen, defilés, marsen en muziektijnen. De toenmalige burgemeester Bleeker : "De rem voor onze economischen bloei is thans weggenomen". Oud-voorzitter van onze Vereniging Evert van Kammen bezit enkele relikwieën, Cees Esseboom schreef een mooi tijdsbeeld.</i>	Cees Esseboom	6
Dordtologie en de Stichting Historisch Platform Dordrecht <i>Het enorme succes van de cursus Dordtologie is al eerder beschreven. Elisabeth van Heiningen – met Irene Dewald de initiatiefneemster - beschrijft de ontstaansgeschiedenis, het cursusprogramma en de organisatie, mede waarvoor het Historisch Platform Dordrecht is opgericht. De eerste 25 Dordtologen zijn inmiddels "afgeleverd".</i>	Elisabeth van Heiningen	13
Genealogische Dag 2009 in Dordrecht <i>Dit jaarlijkse festijn wordt op zaterdag 16 mei in de Wilhelminakerk georganiseerd, met een interessant lezingenprogramma, en in de middag een "genealogische markt". Onze Vereniging zal prominent aanwezig zijn.</i>	Kees Sigmond	17
Groeiend Dordrecht (2) <i>Deel 2 van dit tweeluik over de tentoonstelling Groeiend Dordrecht</i>	Herman A. van Duinen	18

(Dordrechts Museum, 1942) stond in het vorige nummer. In dit artikel schetst Herman van Duinen de zalen met maquettes (1544!, stadsontwikkelingen 1936-1942), Dordtse meesters, een nagemaakt Melkpoortje en de vele stadsgezichten. De tentoonstelling trok landelijke aandacht en meer dan 15.000 bezoekers.

Dubbeldammers om hulp gevraagd

In januari 1945 verongelukten drie geallieerde vliegtuigen boven het Eiland van Dordrecht. De redactie roept lezers op om te helpen bij het beantwoorden van enkele vragen: de exacte plaats waar de toestellen neerkwamen en de ondergrondse hulp aan de enig overlevende piloot.

Redactie 24

Limieten, bolbakens en molenstenen

Rob Haan van de Stichting Natuur- en Vogelwacht en Museum Twintighoeven neemt de lezer weer mee naar het Biesboschgebied in de 16^e eeuw. In 1561 moesten “waterscheyders” met primitieve middelen de oorspronkelijke loop van de “Ouder Maze” bepalen in de door de Elisabethsvloed ontstane grote waterplas (“Biesboschzee”) tussen Dordrecht en Geertruidenberg. De grens werd aangegeven met door grote molenstenen gefixeerde bolbakens. De grens lag tussen de bezittingen van de Prins van Oranje en de Grafelijkheid van Holland, en was van belang voor de commerciële belangen in de lucratieve zalmvisserij.

Rob Haan 28

Geschiedeniskamer in de Wilhelminakerk

Aandacht voor het Dordtse Platform “Stedelijke Herdenking”, een samenwerkingsverband van organisaties die zich bezighouden met vele aspecten van de Tweede Wereldoorlog. Dit platform zorgt op de jaarlijkse Huiskamerdag van de Wilhelminakerk voor een “geschiedeniskamer”, waarmee mensen kunnen worden gevonden die slachtoffer werden van de oorlog.

34

Het archief van de Vereniging Oud-Dordrecht

Verenigingsarchivaris Theo Vermeer doet verslag van zijn werkzaamheden ten behoeve van onze Vereniging bij het Stadsarchief Dordrecht. Hier vindt men de “statische archieven” (verenigingsarchief 1950 – 1998 en het archief van ing. W. van den Berg), en het ordenen en verder opzetten van een “dynamisch verenigingsarchief”.

Theo Vermeer 35

Brandstoffenhandel Van Andel 150 jaar

De Werkgroep Oral History interviewde Boris van Andel, de 5^e generatie eigenaar van brandstoffenhandel Van Andel. Van turf, via kolen en petroleum, naar huisbrandolie, en thans nog alleen speciale producten. Interessant: de rijke variëteit aan soorten antraciet. Een mooi verhaal over hard werken, neergang in de oorlog, en bloei daarna.

Bouke Blijdestein,
werkgroep Oral History 36

De verdwenen tiendschuur van het Huis te Merwede

De auteur presenteert een vergeten tiendschuur (gebouw voor opslag van tienden, het 10^e deel van de oogst dat boeren dienden af te staan), die behoorde bij Huis te Merwede. Met behulp van ook “vergeten” oude kaarten kon de fundering worden gelocaliseerd.

Cees van der Esch 43

Huis te Merwede in verval

Herman van Duinen doet een dringende oproep aan de gemeentelijke

Herman A. van Duinen 48

beleidsmakers om het snel toenemende verval van dit voormalige kasteel uit het begin van de 14^e eeuw, en verwoest in 1418, te stoppen. Een motie daartoe is inmiddels door de Dordtse gemeenteraad aangenomen. Maar aan goedbedoelde plannen is in het verleden nooit gebrek geweest. Zou het nu lukken?

Opgemerkt

55

Een tweetal aanvullingen en correcties op het artikelver de Thuredrith (Cees van der Esch, vorige nummer), en het Jaarboek "Water wordt een feest", door de heer Naaktgeboren over de locatie van brouwerij De Ruijt in de Ruitenstraat.

De steenhouwerij en marmerzagerij van A.P. Schotel Gzn. 1865-1917

Erica van Dooremalen 56

Een overzichtsartikel over de geschiedenis van de steenhouwerijen en marmerzagerijen die zich gedurende enige eeuwen in de Houttuinen bevonden. Met de familiegeschiedenis van de steenhouwersfamilie Schotel, hun onroerend goedbezittingen, en de logistieke problemen rond de Houttuinen en de Nieuwe Haven.

Nieuwverschenen boeken

Cees Esseboom 64

In deze vaste rubriek bespreekt Cees Esseboom de volgende boeken: "De Dordtse Hofjes" van M. Sluijter; "Gevonden!, 50 voorwerpen uit Dordtse bodem" van Deborah Paalman e.a.; "Dordtse bronnen, 2 : Van de wieg tot het graf" door H. Nusteling e.a.

Margaretha Mels: "Tweede Parel" van Dordrecht (2)

Elsina Groenenboom – Draai 68

Deel 2 van een gedegen studie over de weinig bekende 17^e eeuwse dichteres Margaretha Mels. In dit artikel ook aandacht voor haar bewonderaar en vriend François van Hoogstraten, collega schrijver en dichter, boekhandelaar en tevens haar -postume -uitgever.

Het geboortehuis van Reinier Goudsbergen

Angenetha Balm 77
– Kok

De bewoningsgeschiedenis van het 17^e eeuwse pand Museumstraat 48, onderdeel van "de parel van Dordrecht". Zoals we gewend zijn van de schrijfster van dit artikel, boordevol interessante details over architectuur, nalatenschappen en de bewoner-medeoprichter van Pictura, Reinier Goudsbergen. Dit was tot 1978 een kapperszaak; wilt u weten wat de betekenis is van de "kapperszuil" (uithangsymbool van kapperszaken) ? Lees dan dit artikel.

Wie is toch die man die het "behang" in de trouwzaal van het Helen Stroosma Stadhuis heeft gemaakt?

85

De wandschilderingen in de trouwzaal van het Dordtse Stadhuis zijn van de schilder Reinier Kennedy (1881 – 1960). Helen Stroosma liep tegen een ongeordend archiefje van Kennedy aan en verdiepte zich in het leven van deze intrigerende, aanvankelijk succesvolle schilder, die de tweede helft van zijn leven moest doorbrengen in een gesticht. In 2010 zal DiEP een tentoonstelling over hem organiseren. Daarom ook een oproep aan de leden: alle informatie over Kennedy is welkom, bij Helen Stroosma.

Ledenservice

91

Twee oproepen aan leden om het Jubileumboek "Verdronken dorpen boven water" ter beschikking te stellen

Ledenbestand: 931 leden op 1 november 2008

92

Wie kan en wil helpen?

93

Oproep van de redactie aan leden: de redactie is op zoek naar uitgaven van de Vereniging Oud-Dordrecht van vóór 2000.

Nieuwjaarswens aan het vervlakken ?

94

Ook dit jaar een bijzondere Nieuwjaarswens die de redactie van uitvoerig commentaar voorziet. Deze is uit 1755 van Johanna de Clercq, in een voorgedrukte rocolijst. Maar de redactie ging verder via religieus getinte nieuwjaarskaarten, naar de commercie in de 20^e eeuw, en een originele "blog" uit 2008.
